

מן הבאר

המאוחדת
United Chassidei Ger

ירושלים
הדלה"ג 6:28
מוצ"ש 7:39
ברוקלין
הדלה"ג 7:10
מוצ"ש 8:09
סטטן איילנד
הדלה"ג 7:11
מוצ"ש 8:10
לינקוד
הדלה"ג 7:10
מוצ"ש 8:09
מאנסי
הדלה"ג 7:11
מוצ"ש 8:10

פרשת כי תבוא תשפ"ג
~ שנה א' גליון מ"ה ~

אמרות ופנינים, מוסרי חיים ולקחים, מבאר הפרוה שרים - רבוה"ק מגור, נב"מ ויבלחט"א

אמרות מבאר רבותינו הק'

והיה כי תבוא וגו' (כו א)

הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע אמר את דברי הספרי 'אין והיה אלא מיד' ע"ש. ודקדק, והלא כתיב וירשתה וישבת בה, ולא נתחייבו בכיכורים אלא לאחר ירושה וישיבה [קידושין לו:], ופירש עפ"י מה שאיתא במדרש צפה משה ברוה"ק וכו' והבכורים עתידין ליפסק עמך והתקין לישראל שיהיו מתפללין ג' פעמים בכל יום ע"ש, וזה תיקן מיד.

כי באתי אל הארץ אשר נשבעתי לאבותינו לתת לנו: (כו ב)

ראש הישיבה מגור שליט"א הביא את דברי הרמב"ם [פ"ד מבכורים ה"ג] שפסק הגר מביא וקורא שנאמר לאברהם אב המון גוים נתתיך הרי הוא אב כל העולם כולם שנכנסין תחת כנפי השכינה, ואילו לגבי יודי מעשרות פסק [פי"א ממע"ש ה"ז] שגר אינו יכול לומר זאת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת לאבותינו.

וע"ד דרוש י"ל כי בשעה שהאדם מקריב בכורים הרי הוא במצב מיוחד של הודאה להש"ת, שמרגיש כולו חייב לרבוש"ע, ועובד את ה' בנדיבות הלב, ואז הולך בברכה של אאע"ה שהשורש ידעת ה' בקרב כל העולם כולו, וכל שכן גר שבא לחסות תחת צל קל שזוהי המידה של אאע"ה שחפץ וחקר עד שהכיר את בוראו, ואם כן אזי זהו הזמן המתאים ביום שגם גר יכול וצריך לומר 'אשר נשבעת לאבותינו', משא"כ ביו"ד מעשרות לא שייך טעם הנ"ל, ולכן אינו יכול לומר לאבותינו.

וענית ואמרת וגו' וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט וגו': (כו ה)

הרבי ה"בית ישראל" זי"ע אמר: ברש"י כתב וענית - לשון הרמת קול, אפשר, וככל שזה יותר "וענית", היינו ככל שהאדם מחזיק את עצמו יותר קטן, זה גורם להרמת קול, שיהיו דבריו נשמעים.

ה"ליקוטי יהודה" מביא בשם הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע שדקדק, הדול"ל וירד מצרימה במתי מעט ויגר שם, ופירש עפ"י מ"מ שאי' בירושלמי [שקלים ספ"ה] ר"א עבד אילני תרע"י דסודרא רבא וכו' א"ל וישכח ישראל עושהו ויבן היכלות, כי בחו"ל אין לבנות בנינים מפוארים, וזה פי' וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט, היינו שגר בענותנות ובמצומצום.

וירעו אותנו המצרים: (כו ו)

כותב הרבי ה"לב שמחה" זי"ע:

בתרגום ואבאישו לנא, ובשפתי צדיק פירש שהרעו אותנו, שעשו אותנו רעים ע"י גזירות שלהם שהכבידו על ישראל שכחו הדרך אמונה שלמדו מאבות הקד', שבעים פנים לתורה, אולי י"ל וירעו אותנו לשון ריעות וידידות והפי' שהמצרים התיידדו והתחברו אתנו וזה הגרוע ביותר.

ולא נתתי ממנו למת: (כו ז)

ראש הישיבה מגור שליט"א הביא את קושית הראשונים מדוע שני הפסוק דוקא 'למת', הלא מעשר נשן לא ניתן אלא לאכילה ושתייה, וכל שאר השימושים אף לחי אסור. והרמב"ם [פ"ג מהל' מע"ש ה"י] מפרש ו'אסור להוציא בשאר צרכיו, כגון שיקח בו כלים ובגדים ועבדים, שנאמר לא נתתי ממנו למת, כלומר לא הוצאתי אתו בדבר שאינו מקיים את הגוף. ויש ללמוד מזה מהי הסתכלות התורה על כל צרכי העולם הזה, שכל שימושי וענייני עוה"ז הם דבר מת, והדרך היחידה להפוך אותם לחי היא ע"י שיאכלנו אדם ויהפך לבשר מבשרו ועי"ז נעשה חי. ולכן כל שימוש מלבד אכילה נקרא 'נתתי למת', כלומר שדווקא אם אחרי האכילה יעשה את רצון ה' בכח האכילה, שבכך מקיים את הגוף לתכלית הנרצה, אז נחפץ הדבר לחי נצה, אבל כל שאר נכסים גשמיים, אינם אלא דברים מתים.

והקמות לך אבנים וגו': (כו ח)

הרבי ה"בית ישראל" זי"ע ביאר הפסוקים שנזכר כמה פעמים אבנים בפרשה, עפ"י דברי המדרש [אבות דר"נ] שרבי עקיבא חזר בתשובה ע"י מעשה שראה אבן גדולה שטפסף עליה טיפות מים ועי"ז נהיה חור באבן, ונשא ק"ו בעצמו, מה רך פסל את הקשה, ד"ת בוודאי שיחקקו את ליבי שהוא לב בשר ודם ע"ש. והיינו שמשרע"ה נתן כח לדורות הבאים שאפילו הדורות שיהיה להם לב אבן גם יוכלו לכתוב ויחזרו בתשובה, שגם בלב אבן יוכל להיכנס תורה ויר"ש.

השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה וגו': (כו טו)

ה"שפת אמת" זי"ע בליקוטים מביא את דברי המדרש תנחומא: בת קול יוצאת תשנה לשנה הבאה, ולכאורה תמוה דא"כ לא מת אדם מעולם דודאי נתקיים הבת קול א"כ לעולם חיה האדם, וי"ל כי הבת קול היה רק אחר הקריאה, וגם אי הביא בלא קריאה כגון מחג ואילך מ"מ נתקיים בזה הבת קול א"כ שפיר

משכחת להיות נפסק הבת קול בשנה אחת. עוד י"ל כי הבת קול היה בשכר הבאת הביכורים א"כ י"ל דלעולם היה הבת קול נפסק שנה שניה כיון שהביא בכח גזירת הבת קול דשנה ראשונה, א"כ נפסק בשנה שניה רק בשלישית שהביא מעצמו שוב היה הבת קול וכן לעולם.

ה"שפת אמת" זי"ע מביא דברי המדרש: שזה שמביא ביכורים עומד ומבקש בעד כל ישראל השקיפה כו'. הגם שזה נכתב במצות ביעור בפסוק כי תכלה לעשר. אבל נראה כי כן המצוות תרומות ומעשרות עד סוף הביעור הכל תלוי במצות ביכורים שהיא מצוה ראשונה. לכן סמכך הכתוב כי תכלה לעשר אחר מצות ביכורים כי הכל תלוי בהראשית.

הרבי ה"לב שמחה" זי"ע כותב: יש להתבונן גודל הזכות שנתן הקב"ה לישראל, דאי' במדרש זה שמביא ביכורים עומד ומבקש רחמים על עצמו ועל ישראל ועל ארץ ישראל שנא' השקיפה ממעון קדשך וכו', יהודי אחד שעושה מצוה אחת ניתן לו מן השמים הזכות לומר השקיפה עלינו לטובה, ולא זו בלבד אלא וברך את עמך את ישראל וגו', ברכה עבור כל כלל ישראל, פלא עצום, ומוכח מפורש מן שיש להם זה הכח.

אור משגה עור בדרך: (כו יא)

אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: שלא ליתן עצה שאינה הוגנת לו, אפשר כי לזאת הולכים לשאול עצה אצל הצדיקים, שהשואל עצה סומך אמונתו עליהם, ואם אין עצתם הוגנת לו, הרי יכשלו במשגה עור בדרך, ובודאי מן השמים לא ינחו להם שיכשלו בנתינת עצה שאינה הוגנת, ולעומת זאת הרי כנגד כל האוריים שבפרשה פתחו בברכה, הברכה למי שאינו משגה עור בדרך, ובודאי מדה טובה מרובה שהמשיא עצה טובה מתברך ביותר.

והיה אם שמע תשמע: (כו יא)

אומר הרבי ה"פני מנחם" זי"ע: והיה אם שמעו תשמע, והיה אם לא תשמע, והיה לשון שמחה, ובשלמא אם שמעו תשמע מובן השמחה אבל מה היא השמחה באם לא תשמע, איתא בדגל מתינה אפרים בשם תיקונים שהתוכחה היא כולה ברכות גדולות, וזהו והיה לשון שמחה שיתהפך להיות ברכות, שמאם לא תשמע יתהפך להיות אם שמעו תשמעו.

ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך וגו': (כו יב)

אומר ה"חידושי הרי"ם" זי"ע:

הפירוש והשיגור שתוכל להשיג הטוב ולהנות ממנו, דהנה ישנם אנשים שיש להם כל טוב אך אין להם קיבול לקלוט את הטוב. כי אם אחד נהיה עשיר ונחלה או מת אין לו מכל עשרו, וזה הפירוש והשיגור שכן תוכל לקבל לקלוט את הטוב שיעניקו לך.

יפתח ה' לך את אוצרו הטוב: (כו יב)

כותב הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע: לכאורה משמע שיש אוצר שאינו טוב כדדייקו בגמרא שולחן שטור מכלל דאיכא טמא, אמנם באמת יש אוצר שמשלם לשונאיו אל פניו להאבדו ונותן לפעמים שפע עשירות אין שיעור, אבל על זה נאמר טוב כעס משחוק, ולכך זכר כאן שיבוא מאוצרו הטוב שלא יוצמח ח"ו על ידי זה שום רע.

ונתנה ה' לראש ולא לזנב והיית רח למעלה ולא תהיה למטה: (כו יג)

אומר כ"ק אדמו"ר שליט"א: תמיד יש מי שהם למעלה ומי שהם למטה, ויש ראש ויש זנב, כי יש להשי"ת צורך ותכלית גם במי שלמטה, אבל הברכה שאתה תהיה למעלה ותנתן לראש, ע"ד שאמרו רז"ל [קידושין פב:] אי אפשר לעולם בלא בסם ובלא בורסקי, אשוי מי שאומנתו בסם ואוי לו למי שאומנתו בורסקי, כמו כן כאן גם זנב צריך שיהיה, ועל כך מבקשין בראש השנה שנהיה לראש ולא לזנב.

כרם תטע ולא תחללנו: (כו לד)

כותב הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע: אחר כך [פסוק טז] כרמים תטע וגו' מה כפל אותו דיבור, וי"ל ששכיח הנוטע ולא יחלל על כן יתלו בטבע שלא עבדו כרם כראוי, על כן פעם שני נאמר כרמים תטע ועבדת כי יעבדו כל ענין עבודת הכרם כראוי, מכל מקום יין לא ישתו ויכירו שזוהו עונש משמים.

אשר יציק לך איבך בכל שעריך: (כו טז)

אמר הרבי ה"פני מנחם" זי"ע: חמישים פעמים כתוב בתורה יציאת מצרים כנגד חמישים שערי בינה, חמישים דרכים לעבוד את הש"י, וכאן כתיב אשר יציק לך אויבך בכל שעריך, בכל הדרכים, וזהו שהוקדמה לתוכחה פרשת ביכורים לחזור ולעזור כח יציאת מצרים, לצאת מהמצרים ומהתוכחה ואתא שבפסח מתחיל בגנות ודורש מארמי אובד אבי, מאברהם אבינו התחיל הכח של יציאת מצרים, וירעו וגו' ויוציאונו וגו'.

אכתבים למערכת

לכבוד המערכת המפוארת בארה"ב של גור המאוחדת

התרשמתי מאד מהמכתב שבסופו שעבר אודות הוראותיו של מרן אד"ש בעבר שמשום מה נשכחו, ואני חש חובה להוסיף על דבריכם לעורר דברים ראשונים וישנים שאף הם עושה רושם שעם הזמן הם לפעמים נשכחים.

אחד מהדברים שמאד עוררו אותנו בישיבה זה להסתובב אצל זקני החסידים ולשמוע מהם הדרך בעבודת השם, ומה זה חסידות. ואכן אני זוכר כיצד בתור בחורים צעירים היינו הולכים כל מוצ"ש לזקני החסידים ובתוכם הרה"ח ר' לייביל קוטנר ז"ל וזכורני שבחורים שאלו אותו איך הדרך בלימוד התורה? ואיך מקבלים ששקת התורה? ואיך מתגברים על היצה"ר? וענה, בין יתר הדברים, שאנחנו בגער התחנכנו שרק ע"י לימוד גמרא ותוס' בעיון ובעמקות אפשר להלחם עם היצה"ר וחשקת התורה.

לא אשכח כיצד אמר לבחור לפתוח את הסיפור ולדפדף לאהבת עולם ושיקריא בקול "אבינו אב הרחמן וכו'" ואמר שרק ע"י תפילה מעומק הלב וביחד עם לימוד גמ' ותוס' יקבל חשק ללימוד.

ועוד זכורני דבר חשוב שמאד כדאי לעורר על זה, שהרבי שליט"א דיבר על זה הרבה מאד, שהקדיש שאומרים אחרי עלינו בתפילה זה לא קדיש יתום, ואמר שגם הבחורים יגידו אם אין מי שיגיד, על אף שהוריהם ב"ה בחיים. ואכן זה היה הנוהג המקובל בישיבה שהבחורים אמרו קדיש אחר התפילה, ומשום מה הדבר הזה התרופף במשך השנים וצריך לעורר את הדור הצעיר על זה.

ובענין של לימוד חסידות, זכורני שהרבי שליט"א דיבר הרבה על זה שבחור צריך "להיות מונח בשטיקעל שפ"א", ודירבן הרבה בענין הלימוד של ספר שפת אמת. ונראה לי שהבחורים היום צריכים הרבה חיזוק בענין הזה, וזה מהדברים שצריכים חיזוק, שכן כאשר הבחורים מגיעים לשטיבל איני רואה אחד מהם שפותח ספר שפ"א אלא עיסוקם כל היום בשמועסן. ואולי היה כדאי שתעשו מדור כל שבוע מהשפ"א לעורר שוב את הלימוד בספר שפ"א, שכידוע פותח אור לחסידות ועבודת השם כידוע ללומדים ומתעמקים בספרו.

ויש עוד הרבה דברים שעוררו עליהם במשך השנים, ודברי תורה צריכים חיזוק, וכל הכבוד לכם שהינכם נותנים במה במדור של המכתבים להזכיר ולחזק מהישן ומהחדש, מזה ומזה אל תנח ידך. אשריכם ואשרי חלקיכם המשיכו הלאה והלאה בכל פעולותיכם,

תבורכו מן השמים בברכת כתיבה וחתימה טובה.

ידידכם המעריך מאד את מעשיכם
משה אריה, תל אביב

מעשה מרובה"ק

אוהבם של ישראל

לפרטים אחדים באשר אליה. ניכר היה עליו כי התרשם לטובה ומכך הסקתי כי תבקש לרכוש את הדיירה. ולא ידע אותו קבלן כי לא סבא של הבחור היה האדם שביקר באתר, אלא אביהם ואוהבם של ישראל היה האיש, רבינו ז"ע.

רבו של ישראל

סיפר הגאון הראשון לציין רבי עובדיה יוסף זצ"ל: ענותנותו וצדקתו, גאונותו וקדושתו של הרבי הקדוש ה"בית ישראל" ז"ע אינן ניתנות כלל לשיעור. היה מקרב אותנו תמיד, נתן ענינו וליבו גם על בני עדות המזרח. וזכורני ימים מקדם, עת הייתי מוסר שיעורים בישיבת פורת יוסף בלילות שבת וקהל רב היה משתתף בשיעורים אלו. הרבי שהיה דר שכונת לישיבה, היה מטה אוונו לשמוע... באחד מלילות שבת ככה האור בישיבת פורת יוסף, הרבי שהבחין בזה הזמן אותו ולומר את השיעור בבית מדרשו (בקומת קרקע), ואכן מסרנו שם את השיעור באותה שבת.

מעשה בבחור יתום מאב ואם שלמד בישיבת חברון בירושלים. אותו תחור שלא נמנה על עדת חסידי גור ביקש להיוועץ ברבי ה"בית ישראל" ז"ע בטרם רכש דירה לקראת נישואיו שאמורים היו להיחגג בקרב.

הרבי בירר את פרטי הדיירה שבנייתה טרם הסתיימה, שאל על המחיר ועוד, ואחרי כן הורה לבחור לשוב לחדרו בעוד יומיים ואז יענהו דבר. כאשר התבקש כן עשה, וכעבור ימים אחדים שב הבחור ופקד את חדרו של הרבי בבקשו לשמוע אם אכן ירכוש את אותה דירה אם לאו. בררת על הדיירה ועל מחירה, מדובר בעיסקה טובה - אמר לו רבינו ובידך אותו בהצלחה.

משם המשך הבחור והגיע לעבר הבנין בו נבנית הדיירה האמורה. באתר הבניה פגש את הקבלן ששמח לקראתו ואמר לו: "ידעתי כי תשוב הנה ותבקש לרכוש את הדיירה, רק אמתול ביקר כאן סבא שלך, שאל על הדיירה, נכנס וביקר בה וביקש להתוודע

מבאר החסידות

ממנו: "השתדל נא להיות מקושר אל ה' יתברך בכל רמ"ח ושס"ה".

השבת אבידה

אל ביתו של הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא ז"ע, הגיע פעם חייט אחד, ומיד בראותו אותו, אורו פניו של הרבי. בשמחה עצומה הושיט את ידו לכיסו, ושלוש משם כמה כפתורים שהיו קשורים בחוט, ומסר אותם מתוך שמחה של מצוה אל החייט. התברר, כי לפני זמן מה תפר אותו חייט את מעילו של הרבי, וכאשר הביאו אליו מצא הרבי בכיס המעיל כמה כפתורים, אותם שכת החייט. מיני אז, שמר הרבי את הכפתורים בכיסו, ומיד כשכבא החייט לפניו, שמח לקיים את מצות השבת אבידה, לה ייחל וציפה זמן כה רב, ושמח על שעלה בידו לקיימה.

תפילין ש"בראש"

בשנת תקנ"ט, נלקח הרה"ק בעל התניא מלאדי ז"ע למאסר הרוסי, לאחר הלשנה נתעבת. כאשר נכנס המפקד לחדרו לקחתו למאסר, מצאו מעוטר בתפילין, ולמראהו נאחו רעהו ופחדו. באותה שעה עמד שם רבי דובער ליטמנס מליאזנא, ולמראה רעידת המפקד, שאל את הרבי לפשר הדבר, ונענה: "הרי חז"ל דרשו את הפסוק 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך' ויראו ממך' ואמרו 'אלו תפילין שבראש'. תמה החסיד ושאל: 'הרי גם אני מניח תפילין, ולמה אין יראים ממני?' והרבי ענה: 'בגמרא הרי כתוב, אלו תפילין שבראש, ולא על הראש'... סיפור זה סיפר הרה"ק המוהר"ד מבעלזא ז"ע לבנו הרה"ק רבי מרדכי מבילגורייא, ביום שנכנס למצוות, וביקש

אל הבאר

לעורכי העלון המיוחד "מן הבאר" של "גור המאוחדת". הנני להביע את הערכתי מעומק הלב על עבודתכם הנעלית להרבות שלום, ובפרט בימים אלו של חודש "אלול" המצריכים התאמצות יתירה בקיום האחדות בין כל כלל ישראל - המהווה את כרטיס הכניסה לעשיית התשובה האמתית לקראת השנה החדשה. וכפי שאמר ראש הישיבה מגור שליט"א: **שאלו"ר לה: אני לעצמי ולא לאחרים**, דהיינו לעשות ראשית דבר כל אחד אצל עצמו כלפי הסביבה הקרובה אליו בין עם זה משפחה או ילדים וכדו'. והש"ת יעזור שיערה עלינו רוח טהרה ממרום ונוכח לשוב בתשובה שלימה ולהכתב כולנו בספרן של צדיקים גמורים אכ"ר.

כנגד המברכים - ברכות מז"ט לבעלי השמחות בקהילתנו

ברכת מזל טוב

לידידי הרה"ח ר' אברהם סיוקים לאו"ט ולדידי הרה"ח ר' יחזקאל לייב פיאנד לאו"ט
לרגל חולדת הנכד אצל בנו/חתנו הרה"ח ר' אפרים יוסף פיאנד לאו"ט
מאחלים ידידים - שטיבל 64 - שטיבל 55

ברכת מזל טוב

לידידי הרה"ח ר' דוד מנשה גולדברג לאו"ט ולחתנו הרה"ח ר' שמחה בונם ניימאן לאו"ט
לרגל נישואי הבת/הנכדה שתחי'
מאחלים ידידים - שטיבל 51 - שטיבל 58

ברכת מזל טוב

לידידי הרה"ח ר' נחמיה שארר לאו"ט ולמחותנו הרה"ח ר' אשר אנשיל קראמינער לאו"ט
לרגל נישואי ילדיהם שחיו
מאחלים ידידים שטיבל 46 - שטיבל קרנותיים - שטיבל ששת אמת

ברכת מזל טוב

לידידי הרה"ח ר' מאיר ורדיגר לאו"ט לרגל הכנס בנו אשר זעליג נ"ו לעול תורה ומוצאות
מאחלים ידידים - שטיבל זווולט סטטן איילנד